

ALAPVETŐ JOGOK BIZTOSA

Az alapvető jogok biztosának

JELENTÉSE

az AJB-316/2025. számú ügyben,
közérdekű bejelentés intézésére jogosult eljáró szerv válaszadásának
késedelmével összefüggésben.
(előzményi ügy: AJB-1633/2024.)

Érintett szerv: Építési és Közlekedési Minisztérium

2025.

**Az alapvető jogok biztosának
Jelentése
az AJB-316 /2025. számú ügyben
(Előzményi ügy: AJB-1633/2024.)**

Az eljárás megindítása

A Panaszos¹ 2023. április 26-án benyújtott **közérdekű bejelentés intézésére irányuló felülvizsgálati kérelmében** kifogásolta, hogy a Hivatalom által üzemeltetett közérdekű bejelentések védett elektronikus rendszerében (a továbbiakban: elektronikus rendszer) 2022. október 20-án rögzített bejelentésére hosszabb idő elteltével sem kapott választ.

Az alapvető jogok biztosa – egyebek mellett – az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény 38/A. § alapján kérelemre vizsgálja a közérdekű bejelentések törvényben meghatározott szervek általi megfelelő intézését.

Mivel a beadvánnyal összefüggésben felmerült a tisztességes hatósági eljáráshoz való jog sérelmének a gyanúja, ezért vizsgálatot indítottam.

Az érintett alapvető jog

A tisztességes hatósági eljáráshoz való jog: „*Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék.*” [Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdés]

Az alkalmazott jogszabályok

- Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény)
- az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény (a továbbiakban: Ajbt.)
- a közérdekű bejelentés benyújtásakor hatályos, a panaszokról és a közérdekű bejelentésekről szóló 2013. évi CLXV. törvény (a továbbiakban: Pkbt.)

Megállapított tényállás

Panaszos a Hivatalom Győri Területi Irodájában 2022. október 20-án rögzített közérdekű bejelentésében a légkondicionáló berendezések kondenzvíz elvezetésére vonatkozó jogi szabályozás hiányát kifogásolta.

Az elektronikus rendszerben 2022. október 24-én tettük hozzáférhetővé a bejelentés anonim kivonatát az eljáró Építési és Közlekedési Minisztérium (a továbbiakban: Minisztérium) számára. Az elektronikus rendszer naplózási adatai szerint az ügyet a Minisztérium még aznap le is kérdezte. Részletesen megindokolt válaszát azonban csak 2023. július 6-án töltötte fel, melyet Panaszos részére – külön erre irányuló kérelmére – postai úton is kézbesítettünk.

A vizsgálat megállapításai

¹ Az Ajbt. 38/A. és 38/C. § szerinti közérdekű bejelentés intézésének felülvizsgálata során a Bejelentő már, mint Panaszos van jelen az ombudsmani eljárásban.

A hatáskör tekintetében

Az alapvető jogok biztosának feladat- és hatáskörét, valamint az ennek ellátásához szükséges vizsgálati jogosultságokat az Ajbt. határozza meg.

Az Ajbt. – a panasz benyújtásakor hatályos – 38/A. § rendelkezése szerint az alapvető jogok biztosa vizsgálja a panaszokról és a közérdekű bejelentésekről szóló törvény szerinti közérdekű bejelentéseknek a 18. § (1) bekezdés a)–k) pontja szerinti hatóságok általi kezelésének gyakorlatát, valamint kérelemre az egyes közérdekű bejelentések megfelelő intézését.

A Minisztérium – mint közigazgatási szerv – az alapvető jogok biztosa által vizsgálható szervnek minősül.

Az érintett alapvető jog tekintetében

Az alapvető jogok biztosa egy adott társadalmi probléma mögött álló összefüggésrendszer feltárása során autonóm, objektív módon, kizárólag alapjogi érvek felsorakoztatásával és összevetésével tesz eleget az Alaptörvényben kapott mandátumának.

Az ombudsmani intézmény megalakulása óta az országgyűlési biztos támaszkodott az Alkotmánybíróság alapvető jogállami garanciákkal és az alapjogok tartalmával kapcsolatos elvi megállapításaira, valamint – az ombudsmani jogvédelem speciális vonásainak megfelelően – alkalmazta az alapjog-korlátozás alkotmányosságát megítélni hivatott alapjogi tesztek. Így a jelen ügyben is elvi megállapításaim megfogalmazása, az alapjogok és az alkotmányos elvek jelen ügyben releváns szempontok szerinti értelmezése során irányadónak tekintem az Alkotmánybíróság határozataiban, azok indokolásában kifejtett érveket, jogelveket, megállapításokat és következtetéseket.

Az Alaptörvény XXIV. cikke (1) bekezdése értelmében *mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék.*

Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében foglalt alaptörvényi rendelkezés legfontosabb elemeit a következők szerint azonosította a 3223/2018. (VII. 2.) AB határozatban és – ezzel egyezően – a 7/2019. (III. 20.) AB határozatban. Az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése szerinti alapjog alanya az ügyfél, a jog kötelezettje pedig a közigazgatási hatóság. Az alapjog rendeltetése, hogy ügyfélközpontú megközelítésben biztosítsa a közérdek és a szubjektív jogvédelem közötti egyensúlyt, az anyagi jog érvényesülését, végső fokon a hatóság jogszerű működését.

Az alapvető jogon belül fontos részjogosítvány az eljárás ésszerű határidőn belül történő befejezéséhez való jog. Az Alkotmánybíróság – mint arra a már hivatkozott 7/2019. (III. 20.) AB határozatban maga a testület utalt – megállapította számos olyan, az alapjog tartalmához tartozó részjogosítvány alapjogi jellegét, amelyek az ügyfelet helyezik középpontba, és amelyek érvényesítése a vizsgálati típusú hatósági eljárás alaki és anyagi hatékonyságát (gyorsaságát, szakszerűségét, törvényességét), összességében jognak alárendeltségét hivatottak szolgálni. Ilyen az ésszerű határidőben meghozott döntéshez való részjogosítvány is.

Ezen részjogosítvánnyal kapcsolatban az Alkotmánybíróság 5/2017. (III. 10.) AB határozata rögzítette azon elvi megközelítést, miszerint alkotmányossági kérdés, hogy a jogalkalmazó szervek a jogalkotó által meghatározott kötelezettségeiket teljesítsék, ideértve a határidők betartását. *„A tisztességes hatósági eljáráshoz való joghoz hozzátartozik annak biztosítása, hogy a közigazgatási hatóságok a rájuk vonatkozó határidőket betartsák.”*

Az ügy érdemében

Az Ajb. 38/A. § alapján indult eljárásban a bejelentés intézését vizsgálhatom; e körben tehát azt, hogy a bejelentés kapcsán a hatóság megtett-e mindent a megalapozottság vizsgálata körében, szükség esetén indított-e hatósági eljárást és vizsgálata során az előírt határidőket betartotta-e, továbbá, hogy eljárása során az alapvető jogokkal összefüggő visszásság megállapítható-e.

A Pkbt. 2. §-a értelmében **a közérdekű bejelentést – törvény eltérő rendelkezése hiányában – az eljárásra jogosult szervhez történő beérkezésétől számított harminc napon belül kell elbírálni. Ha azonban az elbírálást megalapozó vizsgálat előreláthatólag harminc napnál hosszabb ideig tart, erről a közérdekű bejelentőt az elintézés várható időpontjának és az eljárás meghosszabbodása indokainak egyidejű közlésével kell tájékoztatni.** A vizsgálat befejezésekor – a minősített adat, illetve törvény alapján üzleti, gazdasági vagy egyéb titoknak minősülő adat kivételével – a megtett intézkedésről vagy annak mellőzéséről – az indokok megjelölésével – a közérdekű bejelentőt haladéktalanul értesíteni kell.

Az elektronikus rendszer naplózási adatai alapján a Minisztérium válaszát több mint 7 hónapos késéssel teljesítette, az eljárási határidő meghosszabbításáról bejelentőt elmulasztotta tájékoztatni.

A fentiek alapján megállapítható, hogy a Minisztérium közérdekű bejelentéssel kapcsolatos ügyintézésének késedelme a panaszos tisztességes hatósági eljáráshoz fűződő jogával összefüggésben visszásságot okozott. Megjegyzendő azonban, hogy a Minisztérium a késedelmes válaszadás miatt elnézést kért.

Intézkedés mellőzésére vezető megfontolások

Mindamellet, hogy a Minisztérium *a tisztességes hatósági eljáráshoz fűződő joggal összefüggésben visszásságot okozott*, ugyanakkor **vizsgálatát lefolytatta, írásbeli tájékoztatási kötelezettségének eleget tett**, ezért ombudsmani intézkedést nem teszek.

Budapest, 2025. november 13.

Dr. Juhász Imre

